

Oni sada daju idejno rješenje po kojem će spomenik činiti stećak na kojem bi sa jedne strane bio hrvatski grb, a sa druge ljiljan. E, sad zamislite kakva bi to lakrdija bila da mi na svaki spomenik Armije BiH, gdje su stavljani ljiljani, stavimo po jednu šahovnicu. Kao, Bože moj, imamo tu i dva poginula Hrvata, kaže Marković.

Piše: **Dejan MOCNAJ**, Oslobođenje

Priči o spomen-obilježju poginulim pripadnicima HVO-a u Sarajevu ne nazire se kraj. U kompliciranom administrativno-društvenom okruženju svaka stvar, pitanje i problem ima kutova, percepcija i rješenja onoliko koliko ima konstitutivnih naroda. I ostalih, ponekad. Tako se za pitanje spomenika poginulim sarajevskim bojovnicima odgovor pokušava pronaći između nekoliko udruženja, koordinacija, Općine...

Prema riječima **Zdenka Markovića**, predsjednika Udruge umirovljenika i demobiliziranih branitelja HVO-a Sarajevo, problem je u zaostalosti države i njena tri naroda.

- Totalno smo zaostali u nekim shvaćanjima i poimanjima društva. Razlog? Hrvatska je u Zagrebu napravila velebni spomenik poginulim Bošnjacima u Domovinskom ratu. Ogroman spomenik napravljen je kod džamije u Zagrebu, Ministarstvo branitelja je dalo pola milijuna kuna, grad Zagreb je dao lokaciju, pomogao financijski. To je nešto nevjerovatno! Stvarno, ja im se divim i svaka im čast, kaže Marković, dodajući da je problem oko sarajevskog

spomen-obilježja prvo bio zbog idejnog rješenja u kojem je bio predviđen križ.

Osobno je, objašnjava, skinuo križ iz idejnog projekta spomenika zbog Bošnjaka, Srba, Židova i svih drugih koji nisu Hrvati, a borili su se kao pripadnici HVO-a. Nakon toga, idejno rješenje je predviđalo obilježja koja su pripadnici HVO-a nosili na reveru. Međutim, ni to nije naišlo na odobravanje.

Sa revera na spomenik

- Suština je to da mi želimo da se na spomeniku nađe samo ono obilježje koje se nosilo na reveru i ploča sa imenima. To je poštivanje onih koji su se borili za Sarajevo. Ako nismo spremni napraviti jedan spomenik zbog toga što su bili u HVO-u, zbog toga što su na reveru nosili šahovnicu, zbog toga što je kasnije izbio rat između Bošnjaka i Hrvata... To je malo teža polemika i tematika. Trebamo neke stvari ne zaboraviti, ali trebamo reći da je Sarajevo branio i HVO i da su tu poginula 102 branitelja, smatra Marković.

On napominje da udruga dragovoljaca veterana služi kao podrška udruzi obitelji poginulih, koja bi trebala odrediti idejno rješenje spomen-obilježja, te dodaje da su pojedini prijedlozi u najmanju ruku neozbiljni.

- Oni sada daju idejno rješenje po kojem će spomenik činiti stećak na kojem bi sa jedne strane bio hrvatski grb, a sa druge ljljan. E, sad zamislite kakva bi to lakrdija bila da mi na svaki spomenik Armije BiH, gdje su stavljeni ljljani, stavimo po jednu šahovnicu. Kao, Bože moj, imamo tu i dva poginula Hrvata, kaže Marković.

Radmila Cencić, predsjednica Udruge obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Županije Sarajevo, kaže da još ništa nije riješeno, dodajući da je nedavno imala sastanak sa načelnikom Općine Novo Sarajevo, od kojeg su dobili podršku.

- Kažu, zemljište na kojem je planirana izgradnja, crkveno je zemljište, tako da se moramo

sastati i sa ljudima iz Nadbiskupije da vidimo hoće li nam oni dati dozvolu za gradnju, kazala je Cencić.

Nedžad Koldžo, načelnik Općine Novo Sarajevo, objašnjava kako Općina nema ništa protiv postavljanja spomen-obilježja, ali da postoje određene procedure koje se moraju ispoštovati.

Ništa bez povjerenstva

- Ako se gradi spomenik ili se postavlja ploča, morate osigurati urbanističku i građevinsku dozvolu. Ali, ako se radi o osjetljivim stvarima poput spomen-obilježja, onda zato mora postojati i suglasnost Povjerenstva za obilježavanje značajnih datuma, događaja i osoba iz povijesti, koja radi u okviru Skupštine ŽS-a. Mora postojati ono što zakon predviđa kao imovinski riješeno pitanje, gdje se to gradi. Napominjem, to županijsko povjerenstvo treba dati načelnu suglasnost i na idejno rješenje i na tekst onoga što stoji na ploči, govori Koldžo, napominjući da je Novo Sarajevo prva općina u Županiji koja je napravila svih sedam spomen-obilježja, te na taj način osigurala trajno sjećanje na sve poginule borce i šehide sa područja općine, bez obzira na vjeru i naciju.

Prema Koldžinim riječima, općina NS nema nijedno brigadno spomen-obilježje zbog toga što je to bio stav koordinacije i Općine.

- U ovom slučaju postoje tu dvije barijere jedno je županijsko povjerenstvo koje, koliko mi znamo, nikada nije dala nikakvu suglasnost. Upućivali smo ljude iz HVO-a da se obrate tom povjerenstvu sa konkretnim prijedlogom. Čak je i tu bila određena polemika zato što postoje dva udruženja HVO-a, koja se između sebe ne mogu načelno dogovoriti o tome kako to treba da izgleda. Drugo, planirana lokacija bila je ispred crkve na Malti. S obzirom na to da se radi o crkvenom zemljištu, mora se dobiti njihova suglasnost da bi se dalo bilo kakvo odobrenje za gradnju, kaže Koldžo.

Načelnik ističe da Općina ima sličan problem jer želi postaviti spomen-ploču civilnim žrtvama rata koje su bile zatočene u logoru u Šopingu.

- Dvije godine ne možemo dobiti suglasnost jer je zgrada u nekakvom mješovitom vlasništvu!

kaže načelnik Koldžo.

□ **Nisu državni organ**

Na pitanje „gdje je zapelo“ sa planiranom izgradnjom crkve na Grbavici, načelnik Koldžo kazao je da je Općina prije tri godine dala urbanističku suglasnost za gradnju tog objekta. Problem je bio u nepotpunoj dokumentaciji koju su crkveni predstavnici dostavili.

- Dostavili su nepotpunu dokumentaciju, tražili smo dopunjenu pa smo morali čekati osam mjeseci. □ Po zakonu dovoljno je mjesec da, u slučaju da se ne odgovori, mi zaključimo odgovor kao negativan. Ako ne dostavite dokumentaciju, sami ste krivi, kaže Koldžo dodajući da je novi problem nastao nakon što je, odlukom Općinskog vijeća, crkvi dodijeljeno zemljište.

- Crkveni velikodostojnici smatraju da treba besplatno da dobiju zemljište, a po zakonu o građevinskom zemljištu, kojeg je nametnuo visoki predstavnik, samo se državnim organima za rješavanje njihovih infrastrukturnih potreba može dodijeliti zemljište. Crkva nije državni organ i samim tim podliježe pod plaćanje te zemlje. Ista stvar je primijenjena prema Islamskoj zajednici. Prije dvije godine dogovoreno je, koliko mi je poznato, da taj iznos sredstava, oko 250.000 KM, treba da plate ŽS i FBiH popola. Dakle, postoji obveza tog plaćanja, a zakonski, dok se ne izvrši plaćanje, ne može se dati pravosnažnost građevinske dozvole, kaže Koldžo.

Oslobođenje

[Joomla SEO by AceSEF](#)